

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Pénteken, December' 1. ső napján, 1820.

Spanyol Ország.

A' Madridból Nov. 8-dikán indult tudósítások szerént, a' Valenciai Érsek hathatós Protestátziót adott-be a' Cortesek' gyűlésének, azon Végzések ellen, mellyeket ez a' Papi dolgokra nézve tett. A' Cortesek ezen Proklamátziót a' Király' kezébe küldötték, olly kérelemmel, hogy a' nevezett Fő Papot hivatalából tétessé-le és állitassa ítélőszék' elejébe. — Ezen Fő Papi Személynek cselekedete 's az eránta tétetett rendelések; úgy a' Királynak az Escuriáli kastélyban való tartózkodása, a' hol Papok vagynak körülette, továbbá a' Cortesek' gyűlése' eloszlásának elközelgetése, 's végezetre a' Gallitziai és Andalusiai falusi nép közt uralkodni kezdett nyughatatlankodásoknak hire — Madridban nagy félelmeskedésekre szolgáltatott alkalmatosságot; — a' Cortesek titkos üléseket tartottak, az uczákon éjjelenként számos vigyázó fegyveres csoportok jártak le 's fel — 's a' Ministerek rendkívül való Kurirt küldvén a' Királyhoz, sürgetve kérték ő Felségét, hogy mennél nagyobb hamarsággal siessen vissza Madridba. — Párisban olly fontosoknak tartották ezen Madridi tudósításokat, hogy a' Börsében azonnal 2 forinttal adták olcsóbban a' 100 Reálos Spanyol Váltóczédulákat, mint ezen híreknek megérkezések előtt adták volt.

Ezek eddig a' legújabb tudósítások

Madridból. Egy nappal régebben, úgy-mint Nov. 7-dikén így irtak ugyancsak Madridból: — “

„A' Király és familiája még most is Escuriálban tartózkodnak. Azolta, hogy ott vagynak, a' Belső Minister a' Cortesek' gyűlését mindenkor azon jelentéssel nyitotta-ki: Hogy a' Királyi familia kívánt jó állapotban van, a' melly jelentés a' gyűlés' jegyzőkönyvébe mindenkor illy hozzáadással irattatott-be: Hogy a' Cortesek ezen tudósítást örömmel hallották. Egyéb eránt régtől fogva bevett szokása volt a' Spanyol Királyoknak az, hogy az esztendőnek ezen részét az Escuriál' kastélyában magánosan tölttsék, a' hol magokat csak a' fő Papság' tagjai által szokták kísértetni. Nem mutatják semmi környülállások, hogy a' Cortesek' gyűlését mostanában a' Király személylyesen fogná berekeszteni. Ezt a' Constitúzió elmulthatatlanul nem is kívánja. A' Constitúzió a' 120-dik Czikkelyben ezen tekintetre nézve gondoskodott a' Király' jelen nem létéről, a' melly Czikkelynek erejével megegyezőleg a' Cortesek Novemb. 5-dikén a' magok Elöl-ülőjökre bizták, hogy a' Királyhoz olly irást intézzen, melly által ő Felségének adja tudtára azt, hogy a' Cortesek Nov. 9-dikén eloszlának.

Hogy Andalusziában és Gallitziában nyüzsgenek a' békételenkedő és ragadozó bándák, nem lehet eránta kételkedni,

minthogy már az Ujságlevelekben is keresves panaszok fordultak elé, 's Generális Quiroga maga is kinyilatkozta a Corteseknek egygyik utóbbi ülésében, hogy valósággal így van a' dolog.

Nem kedves híreket terjesztettek - el ezen tekintetben közelebről az Iruni tudósítások is. Így irnak onnét: — „Mi azt halljuk Madridból, hogy a' Királyi Válek (a' papiros pénzek) naponként vesztik a' becseket, a' melly történetet annak lehet tulajdoni, hogy a' Spanyol Státus' adósságának nagysága közönségesé tétetett. Idejárulhat, hogy a' Barát-Szerzeteknek eltöröltetése is, melly a' kevesebb megvilágosodással bíró nép között a' Constitúción épült Országlási systemának kedvességét nem kevésbé megcsökkenette.

A' mi a' Madridban folyó dolgokat egyéberánt illeti, ezekről a' Párisban November' 19-dikén kijött Ujságokban találtattak a' legújabb Ujságok: de ezek is csak Nov. 8-dikáig terjedtek. A' Constitúciónnel erősítette, hogy a' Királyt 8-dikban várták volna Escuriából Madridba; és hogy Avilában, Escuriáltól 5 vagy 6 mértföld távolságra, számos emberfogdosások történtek volna. —

Az eltöröltetett Barát-klastromok' és Katona-PapiRendek' laistroma, azoknak neveik szerént felhozattatván a' Király által megerősített Dekretumban, azután így folytattatik ennek hátralévő része. —

„Az istentiszteletnek néhány, még a' régi időkben is híres és nevezetes templomokban lejendő fenntartatása végett, az Országlószéknek hatalmában fog állani, hogy nyolcz Klastromokat megnevezvén azokban, a' maga' választása szerént, Szerzetes Papokat tarthasson. Azok a' Barát-Szerzetek, a' mellyek el nem töröltetnek, a' rendszerént való Megyés

Püspökök alá adattatnak, Szerzetes Előjárók pedig semmi mások meg nem esmertetnek, hanem csak a' kiket magok a' Szerzetes Papok magok között választanak. Semmi Klastromot fundálni, avagy valamelly Papi-fogadást tenni, nem szabad. Az Országlószék a' Szerzetes Papságnak világivá való tétettetését minden módon segiteni fogja, és a' nemzet minden Barátnak, a' ki világivá leszen, 100 Dukatokból álló fizetést rendel. Az eltöröltetett vagy eltöröltetendő Klastromoknak, Collegiumoknak, minden ingó és ingatlan vagyonaik, a' közönséges adósságnak fizettetésére határozatnak. Ha a' még fennálló Klastromok között néhányaknak nagyobb jövedelmek leszen, mint a' mennyi az ő illendő fenntartatássokra 's intézeteiknek szükségükre megkívántatik, vagyonaiknak ezen fellyül való része hasonlóképpen a' Státus' adósságának fizettetésére fordittatik. A' Polgári Kormányozók, az eltöröltetett Klastromoknak arkhivumaikat, képeiket, könyveiket 's mester-miv-szerzeményeiket öszszegyűjtik, azoknak inventariumaikat az Országlószék' kezébe küldik, 's ez azokat, a' múzeumoknak, bibliothekáknak, Akadémiáknak, 's egyéb tudományos fundátzióknak, kiosztatja, 's a' t.“

Egyéb nevezetecske tárgyak között, mellyek a' Cortesek' gyűlése' utóbbi üléseiben előfordultak, ezeket említik: — A' Nov. 4-dikén tartatott ülésben arról tett jelentést a' Finantziái Biztosság, hogy a' közönséges kincstárnak mostani sok bajoskodásai között sok hazafiakat arra indított a' buzgóság, hogy ki egy li más jóvállást küldjön-be, mellyekről ki-ki azt gondolja, hogy az övé a' legjobb — hanem mind ezek között az Oberster Castilló által tétetett jóvállást tartja a' Biztosság legméltóbbnak arra, hogy a' gyűlés' ele-

jébe terjeszse. Ez abban áll: hogy veressen a' Status 3000 millió Reálokból álló csupa réz pénzt, 's parancsolja meg, hogy ezt mindennek elvegyék a' cursusban, név-becs szerént — hanem általjában az egész jóvallást vissza vetette a' gyűlés, úgy találván, hogy semmit sem ér, 's osztán a' Constitúcióval is ellenkezik.

A' kereskedési portékákra nézve Spanyol Országban 8, Amérikában 17, a' Filep szigetein egy lerakodó helyet határozott a' gyűlés. Ezen utolsó Manillán, az anyaországbeliek pedig ezen városokban lesznek: u. m. Bilbaóban, S. Anderben, Corunnában, Kadikspan, Malagában, Alicantében, Tarragonában, és Barcellonaában. Az Amérikiak nincsenek megneveztetve a' még ott folyó zürzavarok miatt.

Spanyol Amerika.

Folytatása a' Columbiái Vezér Montilló által a' Spanyol Királyi fő Vezérhez Morillóhoz intéztetett válosznak, melly a' közelébb költ M. Kurirban félbe maradt: —

„Amerika a' maga kívánságait már kiuyilatkoztatta, azzal az eltökéllettséggel, mellyet fegyvere szerencsés előmenetele szükségesképpen sugall neki, és ő azon áldozatoknak, kiket Excellenciád illy átkozottsággal felmészároltatott, szentiséges lelkekre megesküdött, hogy jövendőbeli sorsát csupán csak önn' intézeteire fogja bízni, 's ezen tül senkitől mástól nem, csak egyedül önnön magától akar függeni. Fordítsa gondolatját Exc. cziád csak egy szempillantatig arra a' plánumra, a' melly Déli Amérikában végrehajtatott, 's azon gyilkosságokra, confiskálásokra, 's min-

den némü erőszakoskodásokra, mellyek itt elkövettettek, 's a' mellyek az Exc.ád' lépéseit, Santa-Fében, Veneczuelában 's másutt, a' hova belépett, mindenütt követtek. Tekinttsen azon iszonyuság' helyeire, mellyek eredetikeppen a' bünösöknek bezárattatásokra lévén határoztatva, most a' leghiresebb embereknek, tisztességes familiák' attyaiknak, 's a' Státus' hasznos embereinek foggházaikká változtak: 's így által fogja látni Exc.ád, hogy a' beszédnek illy hirtelenül történt megváltoztatása egyedül nem elégséges arra, hogy bennünket a' szenvedett inségekért és kárvallásokéért kielégittsen, és hogy elménkben 's érzékenységeikben változást csináljon. Ezen beszéd más szájban egyenesebben 's nem olly gyanusan hangzana, mint az Exc.ádeban, ki a' Déli Amérika' politikai állapotjáról, 's lakosainak, különösen a' Veneczuelai lakosoknak karakteréről a' muga Fejedelméhez tett tudósításaiban nyilván kijelentette, hogy ezeket járom alá hajtani lehetetlen légyen egyébként, hanem ha a' népnek egyharmad része kiirtattatna. Exc.ád ezen dolgot olly pontossággal végrehajtotta, hogy annak, ki ezt Exc.ádra bizta, semmi panasza nem lehet ellene, a' melly, az Ur' nemzetének közönséges ideájával is nagyon megegygyez. Ha egy olly előrevigyázó, olly tapasztalású, 's annyi politikai esmeretekkel bíró ember, a' millyen Exc.ád, a' Revolúcióknak historiájikat 's változó sorsaikat megfontolta volna, által látta volna, hogy a' Státusnak igaz embere, se' gyilkos, se' ragadozó, se' égető nem lehet. —

„Mind ezekhez képpest nem látszhatik nagyon bülönösnek Exc.ád előtt, ha én, azon hatalomhoz képpest, mellyel felruháztatva vagyok, 's a' Respublikát megesméro népnek közönséges ohajtásá-

val megegygyezőleg, 's a' Fő Országlós-
 zéknek azon határozásától, mellyet az,
 a' néki elejébe terjesztetett békességes és
 megengesztelési ajánlásokra tehet, maga-
 mat fel nem függesztvén, részemről nyil-
 vánsággal kijelentem, hogy én sem a'
 fegyvernyugvást el nem fogadom, se' va-
 lamelley alkudozásra nem lépek, ha Déli
 Amérikanak függetlensége előre meg nem
 esmertetik, a' melly megváltozhatatlan
 talpköven ennekutánna minden alkudo-
 zásainknak épittödni kell. Elöttem ezen
 hadakozásnak további folytatásában, a'
 nemzetek' jusainak tiszteletben való tar-
 tatása 's az emberiségnek megszenteltetett
 principiumai, fognak törvényül szolgálni,
 mellyeknek én leglelkiesmeretesebb módon
 alája vetem magamat, olly feltétel alatt,
 hogy ellenségeim is így viseljék erántam
 magokat. Ellenkező esetben kéntelen le-
 szek tulajdon érzékenységeimen erőszakot
 tenni, 's hasonlót hasonlóval fizetni. Ha
 mi, a' helyett hogy fegyvereink minde-
 nütt győzedelemmel koronáztattak, meg-
 verettetések szennvedtünk, 's magát a' sze-
 rentse ellenségünknek nyilatkoztatta vol-
 na, így is ezen beszédet hallaná töllem
 Exc.ád, minthogy én, semmi különös kör-
 nyűlállásoknak vagy hamar változó tör-
 téneteknek rabja nem lévén, két olly ha-
 dakozó nemzeteknek eredeti meggyőző-
 déseket 's igazi hasznokat nagyon jól es-
 merem, a' mellyek, midön az egygyik
 a' másikat elyomni 's azon tyrannuskod-
 ni, a' másik pedig magát a' járom alól ki-
 szabadítani, iparkodnak, még sokáig fog-
 ják azon háborut folytatni, a' melly vé-
 gezetre az egygyiknek vagy mind kettő-
 nek kiirtatásán végződhetik. Európa 's az
 egész világ méltó módon fognak azon in-
 ditó okokról, azon mi magunkviseletéről,
 's magunk' meghatározásáról itélni, a' mel-
 lyek jövendő cselekedeteinket, akár ha-

dakozás akár békesség legyen az, kor-
 mányozzák, 's az ő részrehajlást nem es-
 merő igasságos voltok azzal az egyenes-
 séggel fog itélni felöllünk, mellyel a' most
 folyó történeteket valamint a' jövendő úgy
 a' jelenlévő nemzeteknek szemeik elejébe
 tiszta világossággal fogja terjeszteni. Költ
 Baranquillában Julius' 28 - dikán 1020-
 ban. —“

„Mariano Montilló.

P o r t u g a l l i a .

Lisbonából ezek irattatnak Okto-
 ber' 25-dik napjáról: —“

„Ezen Ország' Grandesei között
 csak hárman találtattak, kik a' Cortesek'
 hűségére meg nem esküdtek volna, kik
 közt van név szerént Gróf Palmela.

„Azt, hogy Marschal Lord Beres-
 fordnak Portugalliába való kiszállását meg
 ne engedje, már megérkezése előtt meg-
 határozta vala az Országló Junta. Mond-
 ják, hogy az ő Portugalliába lett küldet-
 tetése felől, egy sebessenevező hajó által
 már M a d e r a szigetéről tudósittatott ezen
 Junta, 's hogy Lord Beresford a' Portu-
 galliában történt nagy változásokat a' ten-
 geren éppen azon postahajótól tudta-meg,
 mellyet a' Junta a' Lisbonai kikötőhely-
 ből a' végre Rio-de-Janeiróba küldött,
 hogy a' Portugalliában történt Revolúzi-
 óról tudósítást vigyen a' Királyi Udvarhoz.
 Később egy Ánglus kereskedő hajót is elől
 talált ugyancsak ezen Lord a' tengeren,
 a' melly hajón az embereknél Ánglus Uj-
 ságlevelek találtatván, ezekből is olvasta
 a' Portugalliai történeteket. Király ő Fel-
 sége azon palotát is Lord Beresfordnak
 ajándékozta vala, a' melyben ő eddig la-
 kott. Ez a' legszebb és legnagyobb ház
 Lisbonában. Hajdan azon Ega nevű na-
 gyon régi Grófi familia' tulajdona volt, a'

melly familiának minden vagyonai ezen palotával egygyütt elvétették, azért, hogy annak utolsó birtokosa, a' most Párisban lakó Gróf Ega, hazája' kárára a' Frantziáknak szolgált.

Azon Ánglus tiszték, kik eddig Portugallus szolgálatban voltak, általjában mind bucsut vettek attól.

A' Junta közönséges pardon t hirdettetett minden hatonának, a' ki 60 napok alatt vissza-tér a' Portugalliai szolgálatra.

Nagy Britannia.

Az a' világosítás, melly a' Lord Major November' 13-dikának estvéjére rendelt vala, a' Morning-Post nevű Ujságlevelek szerint, minthogy minden vigyázási készültek jól megtétettek vala, meglehetős csendességgel ment véghez — egyéberánt illy jegyzéseket teszen felölle a' most nevezett Ministeri Ujság Nov. 14-dikén: —

„A' mi virtusos Királynénk' megtiszteltetésére tegnap második versbéli közönséges megvilágosításoknak eszközlése próbáltaték. Kéntelenek vagyunk a' Brandenburg - Housei zsoldosokkal (a' Királynéhoz tartozókkal) együtt megvallani, hogy nálunk illy világosítás még eddig soha se' láttatott, mert ez éppen ellenkezője volt mind azoknak a' világosításoknak, a' mellyek a' dolgoknak rendes folyamatja szerint szoktak történni. Eddig, mikor a' közönség valamely szerencsés hadi történetnek vagy valamely dicsösséges békesség' visszatérésének meginneplésére meghivattatott, leginkább a' nevezetesebb uczák 's a' főbb házak világosítottak-meg legfényesebben, 's az apróbb uczákban és szegényebb házaknál csak imittamott csillámlott egyegy gyertya-maradék. Teg-

nap megfordulva vala a' dolog. Azon helyeken a' hol leginkább szorgattatott a' világosítás, a' legtehetősebb házaknak ablakaikban alig lehetett két három gyertyát látni; de ezek is csak mint oltalmazó strázsák azért állottak ott, hogy az ablakokat a' tyrannuskodó népnek dühe 's launéja ellen védelmezzék. Illyen világosítások valának tegnap Londonnak főbb uczáin; de bezzeg ha innét az apró uczákra apró udvarocskákra fordítottuk szemeinket, a' hol egyébkor csak szemét és bűnök laknak, itt most a' gyertyák' világának csak nem kiálhatatlan tengerre vakította a' szemünket, 's a' külső városi szegények' lakhelyeiknek mostani fénylése affelől tudósították az Egyházi Elöljárókat, hogy az a' tűzáldozat, melly most a' makula nélkül való Károlina Királyné' tiszteletére tétetett, a' szegénységnek egész héti jövedelmét, megemésztette!!“

Arról is panaszképpen emlékezik ugyan ezen Ministeri Ujság, a' Morning-Post, hogy régen nem fordult elé annyira felségárulási per a' Kir. törvényszék előtt mint mostanság: — „Ismét egy illyen nevezetes vádról tétetöde, úgy mond, jelentés e' hónap' 13-dikán az említett törvényszék előtt, hanem, hogy ki ellen légyen ezen per intéztetve, mi most erre nem akarunk kibocsátkozni.“ — Azonban későbbre csakugyan kibocsátkozott ezen Ujság annak megmagyarázására is, hogy kit illethet ezen felségárulási vád — eképpen szollván: — „Olly hír szárnyal, úgy mond, hogy azok a' váloszlások, mellyek a' Királynéhoz intéztetett köszöntésekre ezen perlekedésnek ideje alatt az ő Felsége' nevében a' nálla megfordúlt követtségeknak adattattak, törvényes üldözötetésnek tárgyává fognak tétetenni. Mint-hogy fel nem lehet tenni, hogy a' Királyné, az Ánglus nyelvet jól nem értvén,

azon plánumokat, mellyeket az ő veszedelmes Tanácsosai ezen váloszlásokban elrejtettek, által láthatta volna, tehát, mint mi gyanítjuk, ezeknek irójikat fogják, ha lehet, vizsgálás alá vonni és ítélőszék' elejébe állítani. Sokak ezen váloszlások közül, valósággal a' felségárulásnak legutalajdonképpenvalóbb nemei közzé tartoznak: hanem, minthogy azok a' rossz lelkek, kik ő Felségének ezen váloszlásokat sugallottak, keveset gondolnak azzal, hogy bűnös - é ő Felsége vagy nem bűnös, csak hogy ő Felségét a' magok veszedelmes mesterkedéseiknek eszközévé tehessék, tehát reménlenünk lehet, hogy ezen emberek fel fognak fedeztetni, 's ők magok, ítélőszék' elejébe állittathatnak."

Más Ujságok szerint olly hír szárnyalt Londonban, hogy a' Királyné, Rágalmazási pert akar indítani azon Billnek Szerzőji ellen, a' melly ellene volt intéztetve 's a' melly felett az egész Országból öszszehivattatott Lordok illy sokáig sikertelenül vetekedtek.

Olly hír terjesztetvén-el némelly Ujságlevelek által, hogy a' Királyné a' pernek megnyerése mellett is csakugyan reá fogná magát arra vétettetni engedni, hogy Angliát oda hagyja: erre nézve a' Britisch-press és a' Times nevű Ujságok, mellyek mások felett és legkülönösebben eleitől fogva a' Királynénak fogták pártját, olly nyilatkoztatást tettek közönségesse, hogy ők meghatalmaztattak annak kihirdetésére: hogy a' Királyné megparancsolta a' maga Camerariusainak, hogy Lord Liverpoolhoz irván, adják tudtára, hogy rendeljen számára, méltóságához illendőképpen felkészítettett Kir. palotát, mint-hogy ő Felsége Angliában megmaradni szándékszik."

Koburgi Leopold Princz November 11-dikén ismét látogatására ment a' Ki-

rálynénak, mint volt anyosának, 's másfél óráig maradt ő Felségénél. A' Ministeri Kurir ezen látogatásért is gunyolódván, ironiáson mondja, hogy gyaníthatóképpen a' Király bizta a' Princzre, hogy a' Királynénak, minthogy már most megvan mutatva, hogy nem bűnös, projektáljon jövendőbeli Udvarnokokat. Meg is nevez néhányakat, úgymint: Fő Camerariusnak Lord Greyt, Fő Lovászmeisternek Herczeg Bedfordot, Udvari Dámáknak, Fitzwilliam, Grey, Grosvenor, 's Carnarvon Grófnékat, és Lady Hawkent, Komornának Gróf Oldinét (a' Pergami' testvér hugát), Pázsiknak pedig Moore Péter, Hume Jósef, és Aldermann Wood Urakat ajánlja.

Az ellenző részen lévő irók, néhány hónapoktól fogva megszűnés nélkül arról beszélvén, hogy a' Ministerek közt szükségesképpen változásoknak kellene előfordúlni, a' Ministeri Kurir jónak találta ekképpen felelni ezen beszédekre:

„A' Morning-Chronicle nyilván tudunkra adá, hogy a' Whigs rész kíváncsi szemekkel tekinget a' Kincs-kamara' Ministeriumára (más szókkal, hogy ezen rész' tagjai közül némellyek szeretnének beférkezni a' Ministeriumba.) A' Chronicle illy szókkal fejezi-ki gondolatait: „A' mult pár napok alatt olly hírek kezdének szárnyalni, hogy a' Ministeriumban változás fogna történni, kétségségkívül azért, hogy a' közönség megvagyjon affelől győztetve, hogy az ő „Felsége mostani Szolgaji az Országnek „jelenlévő kormányozását, a' Korona' becsületével, vagy az Ország' hasznával „és jóvával, sőt bátorságával is meg „egygyezőleg, nem folytathatják. Egy „tegnapi, estvéli Ujságlevél már még meg „is meri nevezni, hogy kik fognának a' „most megveretett banda' helyére

„belépni, de mi egészszen fundamentum
 „nélkül valóknak tartván ezen Ujságnak ál-
 „latásait úgy itélünk, hogy leghitelesebbnek
 „tarthatjuk azt a' hirt, hogy Gróf Liver-
 „pool és Harrowby magokat a' Mi-
 „nisteriumból kivonni kívánnyák, 's a'
 „többek megmaradván azon fognak ipar-
 „kodni, hogy az özsze-zúzatot Kabinetet
 „kifoldozhassák, 's a' tört résre a' magok
 „szegény részekről némelly elévödött desz-
 „kakat szegezessenek, azt feltévén, hogy
 „a' nemzet olly érzéketlen leszen, hogy
 „illy nagy megaláztatást meg tud szen-
 „vedni.“ — Ezek eddig a' Chronicle' sza-
 „vai valának; most már berekesztésül a'
 Kurir beszéll, így szollván: „Mi félünk,
 „hogy a' nemzet nem fog füleket nyitni
 „emez Urak' meghívásának, kiknek ne-
 „vekben a' C h r o n i c l e beszéll. A'
 „Whigs rész eleitől fogva az Ország'
 „szerencsétlen és veszedelmes körülállá-
 „sai-között szokott volt azon iparkodni, hogy
 „a' maga tagjai közzül némellyeket fő
 „tiszttségekre emeltethessen: hanem cél-
 „zását soha el nem érte egészszen. Erre
 „nézve azt jövendöljük, 's nem félünk,
 „hogy hazugság marad jövendölésünk,
 „hogy az, a' mit erőssitünk, most is be-
 „fog tellyesedni. A' Whigsek! Egy Whig-
 „sekből álló Ministerium! Mi lenne ez?
 „Nevettséges kívánság! Nem! nem! A'
 „mi állapotunk még nem jutott illy két-
 „tségbeesésre; és mi a' körülállásokat
 „jól esmervén azt erőssithetjük, hogy a'
 „Ministeriumban történendő változásokról
 „szó se' lehet.“

A' Londoni 's a' környéki Radikális
 nép még meg nem szünt a' haza' legtisz-
 teletesebb embereit, kik magokat a' Ki-
 ralné' ügyének ellene szegezték volt,
 leggorombább méltatlanságokkal illetni.
 Aylesburyban a' hintójában támodta-meg
 a' zabolátlan nép Marquis Buckinghamot:

a' Landoffi Püspöknek - pedig az élete
 is veszedelemmel fenyegettetett, mikor
 Londonból a' hosszas pernek végződése
 után Ewelmebe (az Oxfordi Grófságba')
 vissza térvén, ott az ablakait a' Király-
 né' gyözedelmének megtisztelésére meg-
 világosítani nem akarta. A' nép a' hazá-
 ra reá rohanván, ablakait mind betör-
 delte.

Londonban több napokig üzte a' nép
 a' minden féle zabolátlanokodást. Estvén-
 ként 6 órától fogva éjjélutáni 2-tőig férj-
 fiak, aszszonyok 's gyermekek lepték-el
 az uczákat, kik ott minden féle tűzjátéki
 szerszámokat, petárdákat, 's egyéb efféle
 széllyel pattanó tűz-készitményeket hány-
 tak-el a' nép közt, a' mellettek elmenő em-
 bereknek füleik mellett puskákat, pisto-
 lyokat sütögettek-el, az orrok' alá lángoló
 szövétnekeket tartottak 's a' többi. Nov.
 12-dikén estve a' Ministeri Kúrir' épülete
 ismét nagy veszedelemben forgott, pedig
 nagyon jó készüllettel várattattak az os-
 tromlók. Ezen Ujságnak kiadójira külö-
 nös gyűlölséggel viseltetnek a' Radikáli-
 sok, minthogy kiméltetlenül szokott ról-
 lok irni. Szükséges volt tehát jó készül-
 let várni őket. Az ajtók és ablakok nem
 csak bezárattattak, hanem mint ellenség' ele-
 jébe szokás, olly módon berakattattak, úgy
 hogy sokáig semmi nyilást nem csinálha-
 tott a' nép a' bemenetelre. Végezetre csi-
 gák' és emelő vasrudak' segedelmével akart
 berontani: hanem ekkor a' Politziai ka-
 tonák, a' kik benn a' ház' udvarán lesbe'
 állottak volt, elő állván, vagy kettőt a'
 dühösebb lármázók közzül nyakon kaptak,
 's a' Politziai házhoz vezettek.

London mellett valami faluban a' nép
 egy régi ágyura szert tévén, azzal akart
 tüzelni ezen innep' tiszteletére, hanem
 igen nagyon meg találván tölteni, az el-
 pattant, és néhány embert megsebessített.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Ujabb Tudósítások.

A' Spanyol Czikkely' folytatása: — A' Cortesek' gyűlése Nov. 9-dikén a' maga üléseit valósággal berekesztette 's az úgy nevezett Permanens Deputatziót, a' melly a' Cortesek' jövődöbéli öszszegyűléséig Madridban marad, beiktatta. A' Király a' maga személljét, minthogy ezen bérekesztési munkán jelen nem lehetett, az Elölülő által viseltette. Az Országlószék' Ujsága jelenti, hogy ő Felsege Escuriálban gyengélkedő egészségben volna.

A' Madridból Bayonne felé menő Posta-Kurirt Nov. 11-dikén éjjel Miranda és Vittoria között 12 fegyveres emberek megtámodtak, 's mind a' magános emberek', mind az Országlószék' leveleiket elvették tölle, hanem azután a' magános leveleket a' Vittorai postára beküldötték. — A' tudósító, a' ki ezen történetről ír, így végzi tudósítását: „A' mi állapotunk olyan, hogy félelmes környülállásokat várhatunk. Ezt mutatja a' felhozott történet is. Számos bándák keresztülkasul járnak tartományainkon. A' Papságnak, melly a' Cortesek' utóbbi végzései által igen megkárosított, nagy része mindent elkövet, hogy olly Oppozitziót formálhasson, melytől félni lehet. A' két rész közt való tusakodásnak veszedelmes következései lehetnek.“

Magyar Ország.

A' Pesti Ujságlevelek szerint a' köze-

lébb mult Leopold vásárát hazánkban e' következő tudós munkák nevezetesen:

- 1) „Közönséges Historiai, Biographiai Kézi Lexicon, avagy rövid Életleírások, mindazoknak a' nevezetesebb Személyeknek, kik magokat talentumaik, virtusaik, találmányaik, mesterségmíveik, és más akármelly jeles, vagy gonosz tetteik által esmeretesebbé tették. A' legrégibb Historiai idöktől fogva, a' jelenvaló idökgig. — A' régi és legujabb nevezetes Kütfejekből készítette, és öszveszerkeztette Mokry Benjamin, egynéhány Külső Országi Tudós Társaságoknak Tagja. Pesten Trattner János Tamás betüivel és költségével 1820.“
- 2) Bánk-Bán. Dráma ötszakaszban. Szerzette Katona József. Pesten Trattner János Tamás betüivel és költségével. 1821.“
- 3) „Emlékezet Kövekkel megrakott Temető Kert, vagy olly Halotti Prédikációk, mellyeket külömbkülömb helyeken, 's idöben elmondott Báthory Gábor, a' Theologia Doctora, a' Helvecziai Vallástételt tartó Dunán innen lévő Megye Superintendense, a' Pesti Ecclesia Lelkipásztora. — 1-ső Kötet. Pesten, nyomtattatott Ns. Trattner János Tamás betüivel, és költségével 1820.“
- 4) „Egyházi Értekezések és Tudósítások. 1820. IV Kötet. Veszprémben Özvegy Számmer Klára betüivel.“

A' Marhahúsnak fontja, Bécsben, Decemberre (ezüstben) 7 krajczáron hagyatott.

Redaktor: Pánczél Dániel; nyomtatja Nemes Stöckholzer Hirschfeld Felix.

(Unter-Passauer - Hof Nro. 366.)